

Aan

Staatssecretaris Jeugd,
Preventie en Sport

Deadline: 18-10-2024

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team C

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) SO Inbreng 25424-700 - Reactie op brief - Help de
Relatie en Gezinstherapeut verdwijnt

Datum Document
4 oktober 2024

Kenmerk
3965922-1070766-CZ

Bijlage(n)
-

Alekand.

1. Aanleiding

- De Vaste Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft naar aanleiding van een brief van 12 juni 2024¹ van de toenmalige minister van VWS met een reactie op de brief "Help, de relatie- en gezinstherapeut verdwijnt" middels een Schriftelijk Overleg enkele vragen gesteld. Hierbij treft u de antwoorden op deze vragen aan.

2. Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u akkoord te gaan met de antwoorden en deze zo snel mogelijk naar de Tweede Kamer te sturen.
- De termijn voor beantwoording van een SO is vier weken. Deze termijn is niet gehaald omdat voor een deel van de antwoorden informatie moest komen van externe partijen en antwoorden moesten worden afgestemd.

3. Kernpunten

- De Nederlandse Vereniging van Relatie- en Gezinstherapeuten (NVRG) stipt in haar brief een knelpunt met vergoedingen met betrekking tot het zorgprestatiemodel aan.
- Systeemtherapeuten kunnen niet onder hun eigen beroep hun geleverde zorg declareren. Wel hebben veel systeemtherapeuten een 'onderliggend' beroep, waarop ze wel hun zorg kunnen declareren.
- De reden dat systeemtherapeuten niet onder hun eigen beroep kunnen declareren, is dat ze niet op de beroepenlijst in de veldnorm beroepen in de geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg staan opgenomen.² Deze

¹ Kamerstuk 25424 nr. 700.

² Veldnorm beroepen in de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg en de

beroepenlijst heeft een plaats gekregen in de bekostiging van de ggz, het zorgprestatie-model. Beroepen die op de beroepenlijst staan mogen, onder eigen titel, hun geleverde zorg declareren.

- De brief van de NVRG roept op om de systeemtherapeut op de beroepenlijst te plaatsen. Hiertoe heeft u geen bevoegdheden. U gaat partijen uit de veldnorm wel oproepen om in contact te treden met de NVRG.
- U wordt ook opgeroepen om te gaan sturen op het zorgprestatie-model door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) op te dragen de systeemtherapeut in haar regelgeving op te nemen als 'declarerend' beroep. Hierin gaat u niet mee, vanwege de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister en de NZa als zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Ook geeft dit precedentwerking.
- Binnenkort ontvangt u een brief die u naar de Tweede Kamer kunt sturen, naar aanleiding van een oproep van een ander beroep, toegepaste psychologen, om ook te worden opgenomen in de NZa-regelgeving.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team C**

Kenmerk
3965922-1070766-CZ

De vragen zijn gesteld door de fracties van de PVV, VVD, NSC en CU.

De VVD-fractie, NSC-fractie en CU-fractie vragen u actie te ondernemen.

- De VVD-fractie vraagt u regie te nemen om partijen aan tafel te krijgen. U gaat partijen in het vertegenwoordigend orgaan oproepen met elkaar in gesprek te gaan.
- De NSC-fractie vraagt u te sturen op het zorgprestatie-model (zpm). Hierin gaat u niet mee onder meer vanwege de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister en de NZa als zelfstandig bestuursorgaan (zbo).
- De CU-fractie vraagt u welke stappen u gaat zetten om te voorkomen dat nog meer systeemtherapeuten verdwijnen uit de Zvw. U heeft geen onderbouwing van het signaal vanuit de NVRG dat systeemtherapeuten verdwijnen uit de Zvw. U gaat partijen in het vertegenwoordigend orgaan oproepen met elkaar in gesprek te gaan.

De vragen gaan veelal in op het belang en de plek van systeemtherapie in het zorgsysteem, de huidige bekostiging en knelpunten die daarbij worden gesignaleerd en hoe u daar over denkt: uw mening over de toegevoegde waarde van systeemtherapie.

- Hoeveel systeemtherapeuten een onderliggend beroep hebben waarop gedeclareerd kan worden.
- De declaratie van systeemtherapeuten. Deze vragen gaan over het declareren van systeemtherapie op het onderliggende basisberoep, de Zorgverzekeringswet (Zvw) en het verzoek om de bekostigingsregelgeving aan te passen, zodat systeemtherapeuten hun consulten kunnen declareren onder het eigen beroep.
- Uitsluiting van de systeemtherapeut op de beroepenlijst. Deze vragen gaan voornamelijk over de totstandkoming van de veldnorm, het toepassen van de criteria en de reden waarom systeemtherapeuten niet voldoen aan de beroepenlijst criteria.
- Het mogelijk verdwijnen van systeemtherapeuten uit de Zvw vanwege administratieve lasten door dubbele registraties in (private) registers, de lagere vergoeding voor systeemtherapeuten die een post-hbo opleiding hebben gevolgd of vanwege de lagere vergoeding door het declarabele onderliggend basisberoep en hoe u dit weegt in het licht van de al bestaande tekorten aan therapeuten in de ggz. Hoe u denkt de uitstroom

van systeemtherapeuten uit de Zvw te stoppen en te garanderen dat systeemtherapie beschikbaar blijft.

- Het samenkomen van de NVRG en het vertegenwoordigend orgaan. Of dit al is gebeurd, zo nee, waarom niet en wanneer dit gaat gebeuren.
- Daarnaast zijn er nog enkele vragen over een nieuw beroepscompetentieprofiel of een nieuw opleidingscurriculum, het verdwijnen van opleidingen tot systeemtherapeut, het toepassen van de hardheidsclausule, de mogelijke (zorg)kostenbesparingen op de lange termijn door systeemtherapie, het rapport "*De meerwaarde van systeemtherapie*"³ en of de systeemtherapeut werkt volgens wat in het Integraal Zorgakkoord wordt beoogd.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team C**

Kenmerk
3965922-1070766-CZ

Tot slot stelt de VVD-fractie nog twee vragen die geen verband houden met de brief van 12 juni 2024. Deze vragen gaan over de motie van den Hil (kamerstuk 25 424, nr. 628) en de zorgvraagtypering.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De brief van de NVRG "Help, de relatie- en gezinstherapeut verdwijnt" is tijdens het commissiedebat ggz/suïcidepreventie van 11 april 2024 ter sprake gekomen. Tijdens het debat zijn er vragen gesteld door de fracties van NSC en CU. Tijdens het debat heeft de toenmalige minister van VWS toegezegd (TZ-202404-140) met een reactie op de brief van de NVRG te komen. Op 12 juni 2024 is de reactie van de toenmalige minister van VWS naar de Tweede Kamer verzonden.

Tijdens dit commissiedebat heeft het Kamerlid Joseph (NSC) de minister ook opgeroepen de systeemtherapeut op de beroepenlijst te plaatsen.⁴ De minister heeft in haar reactie aangegeven op grond van de wet- en regelgeving geen rol te hebben bij de inhoud van kwaliteitsstandaarden, zoals deze veldnorm.⁵

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Tijdens het opstellen van de veldnorm is beoordeeld of de systeemtherapeut op de beroepenlijst moet komen. De systeemtherapeut is toen niet op de beroepenlijst gekomen. Dit beoordelen is gebeurd door een werkgroep binnen het programma zorgprestatiemodel. In deze werkgroep zaten vertegenwoordigers van patiënten,⁶ werkgevers in de ggz en forensische zorg (fz),⁷ zorgverzekeraars⁸ en regiebehandelaar-beroepen.⁹

Na bezwaar van de NVRG is de systeemtherapeut herbeoordeeld. Dit heeft niet tot een ander resultaat geleid. De adviescommissie heeft geoordeeld dat de

³ NVRG, 'De meerwaarde van systeemtherapie', een onderzoek naar de kwalitatieve en financiële voordelen van de inzet van systeemtherapie, d.d. 25 januari 2017.

⁴ Conceptverslag ggz/suïcidepreventie, blz 41.

⁵ Behoudens een noodremprocedure bij substantiële financiële gevolgen op grond van artikel 11d Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.

⁶ Mind.

⁷ De Nederlandse ggz, Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & psychotherapeuten, MeerGGZ, Nederlandse Federatie van UMC's, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen en Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland.

⁸ Dienst Justitiële Inrichtingen (ministerie van Justitie en Veiligheid) en Zorgverzekeraars Nederland.

⁹ Nederlandse Associatie Physician Assistants (NAPA), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen (NVO), Nederlandse Vereniging van Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten (NVAVG), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie (NVKG), Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP), Vereniging van Specialisten Ouderengeneeskunde (Verenso), Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland (VVGn) en Verpleegkundigen en Verzorgenden Nederland (V&VN).

systeemtherapeut geen onderscheidend, breed herkenbaar beroep is in de zorgverlening in ggz en fz. Er is volgens de adviescommissie een nagenoeg volledige overlap met andere (regiebehandelaar)beroepen die al op de lijst staan. De adviescommissie ziet systeemtherapie als een differentiatie van die beroepen.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg**
Team C

Kenmerk
3965922-1070766-CZ

De NVRG heeft bezwaar ingediend bij de NZa omdat systeemtherapeuten niet onder het beroep systeemtherapeuten de door hen geleverde zorg mogen declareren. Dit bezwaar is door de NZa afgewezen.¹⁰ Hiertegen is geen beroep ingesteld.

c. Financiële en personele gevolgen

Niet van toepassing.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Naar aanleiding van de vraag of u bereid bent om opdracht te geven om het zorgprestatieproces aan te passen wordt onder meer aangegeven dat dit niet wenselijk zou zijn, omdat u gezien de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister en een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) alleen in zeer uitzonderlijke situaties treedt in de onderbouwing en keuzes die de NZa bij de uitvoering van de aanwijzing voor het zorgprestatieproces in haar regelgeving en beschikkingen heeft gemaakt.

In de eerdere brief van juni 2024 is hiernaast aangegeven dat de meeste systeemtherapeuten, zij het onder een ander beroep, de door hen geleverde systeemtherapie kunnen blijven declareren, zodat hiertoe inhoudelijk ook geen aanleiding bestaat. Bovendien zou op die manier in feite worden afgeweken van de veldnorm (omdat in de bekostiging hierbij is aangesloten).

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief en nota zijn intern afgestemd met PZo, Z en MEVA.

De brief is extern afgestemd met de NZa, Zorginstituut Nederland, de NVRG en het ondersteuningsbureau dat functioneert als secretariaat van het vertegenwoordigend orgaan.

f. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing.

g. Toezeggingen

U doet geen nieuwe toezeggingen richting de Tweede Kamer.

h. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

¹⁰ [401547 - Beslissing op bezwaar NVRG - Nederlandse Zorgautoriteit \(overheid.nl\)](#)